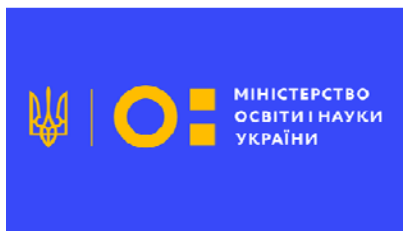

Міністерство освіти і науки України
Запорізька обласна рада
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Одеський національний технологічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро
Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Алматинський технологічний університет, м. Алмати, Республіка Казахстан
Асоціація UCM-Italy (Спілка кулінарів Середземномор'я), Італійська Республіка
Туристичний інформаційний центр, м. Запоріжжя
ConsulTravelService, Туреччина
Готель «Інтурист», м. Запоріжжя

CONSUL
TRAVEL SERVICE

ATU
ALMATY
TECHNOLOGICAL
UNIVERSITY

★★★★★
Intouristho
tel

Unione
Cuochi
del Mediterraneo
U.C.M.
Italy
associazione

«СВІТОВІ ДОСЯГНЕННЯ І СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА»

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя, 14-15 листопада 2024 р.)

Запоріжжя, 2024

Міністерство освіти і науки України
Запорізька обласна рада
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Одеський національний технологічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро
Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Алматинський технологічний університет, м. Алмати, Республіка Казахстан
Асоціація UCM-Italy (Спілка кулінарів Середземномор'я), Італійська Республіка
Туристичний інформаційний центр, м. Запоріжжя
Consul Travel Service, Туреччина
Готель «Інтурист», м. Запоріжжя

«СВІТОВІ ДОСЯГНЕННЯ І СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА»

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя, 14–15 листопада 2024 р.)

Запоріжжя, 2024

УДК 338.48
С24

Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(протокол №4 від 26.11.2024 р.)

Редакційна колегія:

Зайцева Валентина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу НУ «Запорізька політехніка»;

Віндюк Андрій Валерійович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу НУ «Запорізька політехніка»;

Гурова Дар'я Дмитрівна – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу НУ «Запорізька політехніка».

С24 **Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства:** матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 14-15 листопада 2024 р. : колектив авторів ; за заг. ред. проф. В.М. Зайцевої ; [Електронний ресурс] Електрон. дані. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. Назва з тит. екрана. 932 с.

ISBN 978-617-529-480-2

У збірці представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства», яка проводилася кафедрою туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка». В них відображені сучасний стан, тенденції й перспективи розвитку туризму, рекреації та готельно-ресторанного господарства; актуальні проблеми туризму, рекреації та готельно-ресторанного бізнесу України під час воєнного стану; економічні, соціально-психологічні, організаційно-правові аспекти розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства.

Призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців з туризму, готельно-ресторанної справи та економіки, студентів, аспірантів.

ISBN 978-617-529-480-2

Національний університет
«Запорізька політехніка», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. «ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ»

Азарчік І. В., Зайцева В. М. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	21
Александров І. І., Цвілий С. М. СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	24
Андрєєва А. О., Співак С. М. ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	27
Ахадов Р. А., Гресь-Євреїнова С. В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИННОГО ГАСТРОТУРИЗМУ	31
Базюк А. С., Віндюк А. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА ПІДГОТОВКИ ЕКСКУРСІЇ	35
Бакало Н. В. ЕТИКА ДІЛОВИХ ВІДНОСИН У ТУРИЗМІ	38
Барран І. Г., Гресь-Євреїнова С. В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИЗМУ ФРАНЦІЇ У 2025 РОЦІ	42
Басюк Т. О., Онуфрійчук В. М. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ТА ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	45
Білоконь Д. Ю., Прокопенко Т. О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	50
Богдан Н. М., Мамунц Д. Н. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	52
Богдан Н. М., Осовець О. Е. АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ВІД ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗРІЗІ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	54
Болотюк Р. В., Моцеглов Ю. О., Яковишина М. С. КУЛЬТУРНО-ТУРИСТИЧНІ ХАКАТОНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ХАКАТОНУ «ЗАМІКСУЙ ТУРИЗМ У ЗВ'ЯГЕЛІ»)	58
Бурмістрова Ю. Д., Шелеметьєва Т. В. ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	63
But I. , But T. THE IMPACT OF ECOLOGY ON TOURISM DURING THE WAR	67

Діденко А. В., Віхорт Ю. В. ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ЕКСКУРСІЙНОГО ПРОДУКТУ	127
Дрюк Г. В., Мамотенко Д. Ю. СУЧАСНИЙ СТАН ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ	131
Дрюк-Сімпсон О. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ	134
Дугієнко Н. О., Кришталь Т. Ю. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖІНІСТЬ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	137
Дупляк Т. П. ПЕРФОРМАНС МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ	141
Дьяков К. В., Цвілий С. М. ГІРСЬКІ ВИДИ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	144
Журавльов К. Ю., Коллегаєв М. Ю. СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ШКОЛЯРІВ ДО УМОВ НАВЧАННЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО ЧАСУ	147
Забалдіна Ю. Б., Бабенко А. С. ШОПІНГ ТУРИЗМ У РОЗВИТКУ СВІТОВИХ ДЕСТИНАЦІЙ	150
Зайцева В. М. ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 242 ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ	154
Зацепіна Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПАЛОМНИЦТВА БРАЦЛАВСЬКИХ ХАСИДІВ В УКРАЇНІ	158
Золотаренко І. І., Гресь С.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РЕГІОНІ	162
Іванов А. М. БЕЗПЕКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНО- РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	165
Каптюх Т. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	169
Киричок А. К., Жученко В. Г. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ЯПОНІЇ	172
Княгиницька Л., Чорна Л. В. КРАФТОВЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК ОБ'ЄКТ ТУРИСТИЧНОГО ПОКАЗУ	176
Ковальова А. М. ОГЛЯД ТУРИСТИЧНОГО МАРШРУТУ «ЗОЛОТА ПІДКОВА ЧЕРКАЩИНИ»	180

3. Цвілий С. М. Конструктивна модель реалізації потенціалу індустрії туризму України в європейському геоeкономічному просторі. *Збірник наукових праць ТДАТУ ім.Дмитра Моторного (eкономічні науки)*. 2024. № 1(50). С. 57–69.

4. Цвілий С. М. Методологія формування інвестиційного портфеля міжнародної корпорації в контексті розвитку індустрії туризму країни з послабленою економічною системою. *Успіхи і досягнення у науці: журнал*. 2024. № 6(6). С. 912-925. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-912-925](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-912-925).

5. Цвілий С. М., Кукліна Т. С., Каптюх Т. В. Перспективні туристичні тренди в контексті повоєнного відновлення вітчизняної індустрії туризму та її сталого розвитку . *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. №8. ID статті: 82. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13141226>.

УДК 371.132:796.5

Журавльов К.Ю.¹, Коллегаєв М.Ю.²

¹ студ. гр. ФКСм-1, КЗ «Хортицька Національна академія» м. Запоріжжя

² канд. пед. наук, доцент, КЗ «Хортицька Національна академія» м. Запоріжжя

СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ШКОЛЯРІВ ДО УМОВ НАВЧАННЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО ЧАСУ

Повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року рф в Україну і війна, що триває третій рік, радикально змінила життя і здоров'я українців. Однією з найуразливіших категорій населення виявилися українські школярі та студенти, чимало з яких уже четвертий рік, з урахуванням COVID-19, продовжують навчатися за дистанційною або змішаною формою навчання.

За даними Міністерства охорони здоров'я України ще в довоєнний період, підвищення рівня захворюваності й поширеності хвороб серед молоді відбулося за всіма класами хвороб. Найбільше зросла захворюваність на хвороби крові та кровотворних органів, новоутворення, хвороби сечостатевої системи, природжені вади розвитку.

Реалії школярів воєнного часу – обмеження безпосереднього спілкування з однолітками, нескінченні Зуми і домашні завдання, ще більш обмежений руховий режим і відхід у соціальні мережі, комп'ютерні ігри та месенджери – все це кричущі ознаки нової хвилі просідання здоров'я і соціальної ізоляції, що насувається. Крім того, на тлі постійного негативного стресу в людей, які опинилися в соціальній ізоляції, може формуватися емоційний дисбаланс, почуття самотності та відчуженості, емоційне охолодження й апатія, соціальна дизадаптація та погіршення стосунків з оточуючими [1]. Таким чином, можна констатувати тотальну недостатність фізичної підготовленості школярів до сучасних умов навчання в період воєнного часу.

Водночас, як показують дослідження, дитячо-юнацький спортивно-оздоровчий туризм як у похідній, так і в змагальній спрямованості навіть у воєнний час залишається доступною формою оздоровлення, соціалізації та фізичної рекреації дітей у більшості регіонів України. Наприклад, у 2023 – 2024 роках значно зросла кількість походів Карпатами та Західною Україною, а також кількість змагань зі спортивного туризму серед учнівської молоді як всеукраїнського, так і регіональних рівнів [2].

Туристські походи є не тільки визнаним засобом оздоровлення та емоційного відновлення, а також дієвим компонентом здорового способу життя [3], а й ефективним активним середовищем для соціальної адаптації. Різноманітні види спільної діяльності, об'єднані спільною груповою метою, формують з учасників походу суб'єктів соціальної взаємодії. У процесі спілкування і спільної цілеспрямованої діяльності вони зазнають взаємних впливів, об'єднуються в єдиний колектив, удосконалюють навички емоційного спілкування і набувають нового соціального досвіду [4].

Вплив туризму на дитячий організм вивчався багатьма дослідниками. Встановлено поліпшення функціонального стану кардіореспіраторної системи, що виявляється в збільшенні ударного об'єму крові, збільшення потужності вдиху, видиху, поліпшення силових показників, витривалості школярів під впливом навіть одноразових багатоденних походів.

Багаторічні спостереження за туристичними групами школярів і студентів, учасниками одноразових багатоденних піших, велосипедних, лижних походів крім позитивного впливу на їх організм показали, що різні види туризму по-різному впливають на окремі системи. Так, на збільшення сили м'язів верхнього плечового поясу ефективніше впливають лижні походи, м'язів спини – піші. Потужність видиху ефективніше поліпшується в піших походах, рухливість нервових процесів – в лижних. Глибина дихання 16-річних дівчаток збільшилася в порівнянні з їх показниками в 12-річному віці на 69,8%, в той час як у займаються туризмом вона збільшилася на 93,6%. У хлопчиків глибина дихання збільшилася відповідно на 57,4% і 98,0%. Максимальна вентиляція легенів у дівчаток збільшилася відповідно на 31,4% і 59,0%, у хлопчиків – відповідно на 39,1% і 69,2% [5].

Активні та регулярні заняття похідним туризмом є однією з найбільш стійких і довготривалих форм реалізації здорового способу життя. Похідний туризм є самодостатнім і самоцінним видом довготривалого життєвого захоплення, який підкріплюється стійкою внутрішньою мотивацією [6]. Його особливістю є регулярна цілорічна фізична активність, яка реалізується в тренуваннях на природі та різних видах походів: одноденних прогулянок, походах вихідного дня, багатоденних і категорійних спортивних походах. При цьому для похідної діяльності характерні багатогодинні навантаження низької та середньої інтенсивності на свіжому повітрі, що надають найбільш виражений оздоровчий ефект.

Тому ми вважаємо, що спортивно-оздоровчий туризм є ефективним засобом формування фізичної підготовленості школярів до умов навчання в період воєнного часу.

Список використаних джерел

1. Богдана Макалюк Якщо довго бути наодинці... Як на нас впливає брак живого спілкування та як налагодити соціальні зв'язки. ВІКНА від 08 Січня 2024, 15:00. URL: <https://vikna.tv/dlia-tebe/psykholohiia/yak-brak-zhyvogo-spilkuvannya-vplyvaye-na-lyudynu-roypasnennya-psyhologynya/> (дата звернення: 06.10.2024).
2. Коллегаєв М. Ю. Адаптація змагальної діяльності у спортивному туризмі в Україні після півтора року війни. II Міжнародна науково-практична конференція «Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства», 10 листопада 2023 р. м. Запоріжжя: Запорізька політехніка, 2023. С. 306–310.
3. Коллегаєв М. Ю. Похідний туризм як формувальний компонент здорового способу життя. V Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір», 18-19 квітня 2024 р., м. Запоріжжя. 2024. С. 189–191.
4. Примак М. М. Вплив занять туризмом на формування навичок здорового способу життя в системі позашкільної освіти. *Теорія і методика загальної середньої та професійно-технічної освіти*. Вип. 140. Серія: Педагогічні науки. 2016. С. 337–340.
5. Мулик К. В. Вплив занять спортивним туризмом на всебічний розвиток дітей шкільного віку. *Слобожанський науко-спортивний вісник*. Вип. 1. Харків : ХДАФК, 2009. С. 7–9.
6. Кобеньок Г. В., Козиненко І. І. Вплив туризму на формування мотивацій до здорового способу життя учнівської та студентської молоді. *Вісник Черкаського університету*. Черкаси, Вип. 191. Серія: Педагогічні науки. Ч. 3. 2010. С. 54–59.